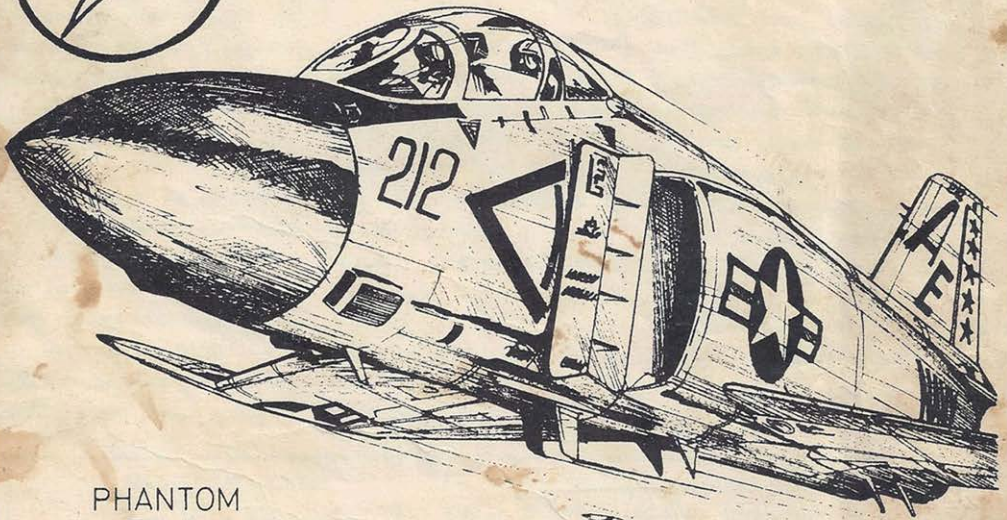

MODEL CİLİK

MODEL UÇAK-TEKNE-OTOMOBİL DERGİSİ

PHANTOM
F-4J

“İSTİKBÂL GÖKLERDEDİR.”

K.ATATÜRK

NEDEN YAPILMASIN

Avrupa ve Amerikadaki yayınları devamlı izliyoruz, tel kontrol ve radyo kontrollu modelleri yapan modelciler oldukça çok, bizde ise bu branşlar kısa bir zaman içindedir olsa etrafına oldukça meraklı toplamış ve gururla söyliyebilirizki bu modelciler yabancı birçok modelciyi bilhassa inşaat ve uçuş tekniği bakımından geride bırakmıştır.

Türkiyede de bu branşlarda millî yarışmaların yapılmasına başlanmalıdır. Hersene Ankara'da Türk Hava Kurumu tarafından yapılan serbest uçuş dalına tel ve radyo kontrollu modellerin yarışmalarında ilave edilmesi, derece alan modelciler

yurt dışında yapılan milletlerarası şampiyonalara gönderilmiştir, ilk senelerde derece alınmasa bile görgü ve tecrübelerini arttıran modelciler sonraki yarışmalarda bu branşlarda iyi neticeler alabileceklerdir.

Tel ve radyo kontrollu maket modellerin öncelikle asıllarına benzer olmasına bakılır, bu çalışmayı çok iyi yapan modelci arkadaşlarımız mevcuttur. Akro basi, sürat, takım yarışması gibi sınıflarda netice almak çok yoğun bir çalışma ve iyi teknik beceri ister.

Istanbul Model Uçak Kulübü kurucu üyelerinden olan ve işte çalışan Nermi Akol radyo

kontrollu maket modelcilğinde Avrupa çapında başarıya sahiptir, bu arkadaşımızın Türkiyeyi her türlü müsabakada en iyi şekilde temsil edeceği ve memleketimize iyi bir netice getireceği muhakkaktır. Kendisi ile resmen temas edilmesi ve Türkiye adına müsabakaya katılmasının sağlanması bütün modelcilere sevinç verecektir. Diğer modelcilerle de iyi takımlar kurarak yarışmalara katılmak ve bu iki branşında millî müsabaka sınıfı yapmak zamanı artık gelmiştir.

İlgililerin bu konuları ele almaları en büyük isteğimizdir.

MODELÇİLİK DERGİSİ

MODELÇİLİK DERGİSİ

Model Uçak, Gemi Otomobil Dergisi
Sayı : 8 Cilt 1 — 1974

İki ayda bir yayınlanır. Sayısı 500 Kuruştur.

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Mehmet Şekercioğlu

Abonenin yıllığı 6

sayı hesabı ile 30 TL. sıdır.

Abone olmak için ücret (Modelcilik Dergisi P.K. 203 Şişli - İSTANBUL) adresine gönderilmelidir.

İLÂN ŞARTLARI :

Arka kapak dış yüz: 1000 TL., ön kapak iç yüzü : 750 TL., arka kapak iç yüzü : 600 TL., iç sahifelerde yarım sahife 250 TL. dir.

MURAT MATBAACILIK KOLL. ŞTİ.

Çatalçeşme Sok. Fırat Han No: 30

Tel : 27 45 71

Çağaloğlu — İSTANBUL

uçak

MODELÇİLİĞİ

Salon modelleri

Salon uçuşu denilmesi bu tip modellerin sadece kapalı yerler de uçurulduğundandır. Salon modelleri güzel bir eğlencedir ve hakikaten değerli pratik modelcilik bilgileri kazandırır. Mevsim sonunda bu modellerle yapılacak uçuşlar iyi ayar pratiği kazandırır. Yeni modelciler için salon modelciliği çok öğretici olacak ve oldukça enteresan bulacaklardır.

Salon modelciliği ikiye ayrılır. Birinci gurup sabit bir direk etrafında dönen modellerdir. Diğer gurup ise çok hafif yapısı olan ve büyük salonlarda serbest olarak uçurulan modellerdir. İki guruptan direk etrafında uçan modeller daha çok yapıldığı için önce onlar anlatılacaktır.

Bu bölümünün sonunda çok daha özel itina ve tecrübeye istiyen hafif salon serbest uçuş modelleri anlatılacaktır.

Direk etrafında bağlı olarak uçan modellerin uçuşu için büyük bir oda yada bir salon gereklidir. Genellikle Avrupa ve Amerikadaki bütün modelcilik kulüplerindeki meraklılar haftada bir gün toplanıp lokallerin de bu tip uçuşlar yapmaktadırlar. Şimdi bu tip modellerin yapılışına ve uçurulmasının anlatılmasına geçelim.

Direk eski bir süpürgeciğin sapı yada 2,5-3 cm çapında yuvarlak bir çita olabilir ve 35-40 cm kenarları olan 1cm kalınlığında kare şeklinde bir altlığın ortası-

na çakılır veya yapıştırılır. Direk kare şeklindeki altlığın köşelerine bağlanacak iplerle iyice sağlamlaştırılır. Direk uzunluğu ise 40 ile 150 cm arasındadır. 1,5 mm ø lik ince yumuşak telden uçuş ipinin bağlanacağı parça kıvrılır ve iki madeni pul arasında bir çiviye geçirilir ve çivi bu tel ve pullarla birlikte direğin üstüne çakılır. Çivi çok çakılmamalı tel parça pulların arasında rahatlıkla dönebilmelidir. Telin serbest ucuna sağlam ve ince bir ip bağlanır, bu ipin uzunluğu odanın genişliğine göre ayarlanmalıdır, yoksa model uçuşta duvara çarpıp kırılabilir. 180-200 cm arasındaki uzunluk bu tip uçuşlar için yeterlidir. İpin boşta kalan diğer ucunada yine 1,5 mm lik yumu-

şak telden kıvrılan ve modelin kanat ucuna bağlanacağı ikinci bir halka kıvrılıp bağlanır.

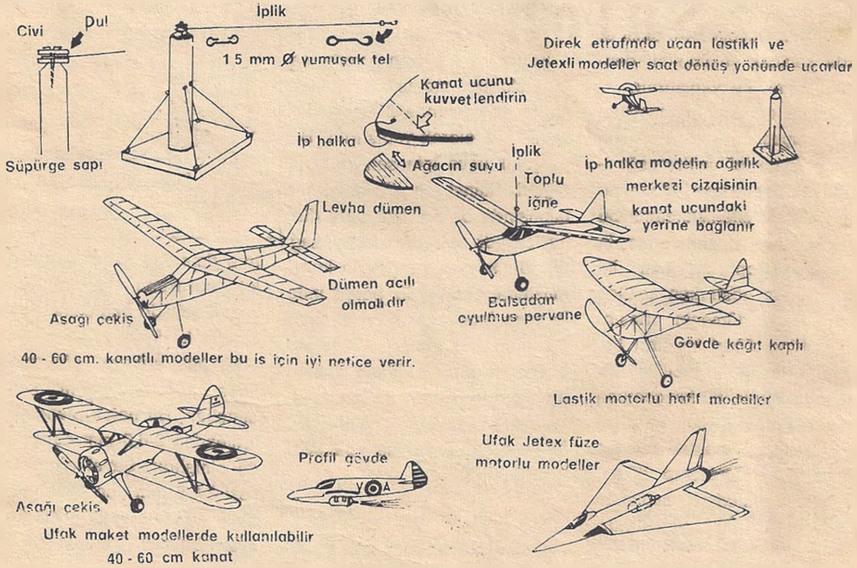
Direk uçuş yapılacak olan yerin tam ortasına konulur ve uçuş ipi modelin ağırlık merkezi çizgisinin kanat uçundaki ip halkaya takılır. Kanat ucunun takviye edilip kuvvetlendirilmesi uçuş emniyeti için iyi olur.

Model artık direğin etrafında uçmaya hazırdır.

Şimdide modeller hakkında bir kaç kelime anlatalım. Direk etrafında uçan lastikli yada Jetexli (füze motor) modellerin en büyük avantajı dışarıdaki uçuşlarındaki neticeleri aynen ve rebilmeleridir. Bağlantı ipi uçuş dengesi üzerine tesir yap-

abilir, fakat bunlar endişe edilerek bir olay değildir burnun aşağı yada yukarıya doğru ayarlanması bunu düzeltir. Salon modelleri yapılırken daha çok dikkatli çalışmalıdır çünkü salon modellerinin dikkatli bir dengeye iyi bir ayara ihtiyaç vardır, şayet güzel bir uçuş isteniyorsa.

(Devamı var)

MOTORLU SERBEST MÜSABAKA MODELÇİLİĞİNE GİRİŞ

(Baştarafı 7. sayıda)

MODELİN PARÇALARININ YERLEŞTİRİLMESİ

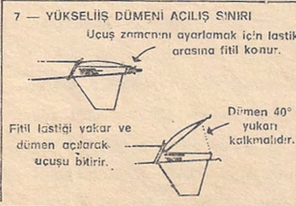
Kanadın lastikle bağlanacağı dovelerin (yuvarlak çıta) montesi ile işe başlayabiliriz. Kanat yatağının üstünde olduğu pilonun önünde ve arkasında belirtilen yerler matkapla delinir. Deliklerin derinliğinin 2-3 cm olması yeterlidir. Doveller 4-5 cmsi dışarıda kalacak şekilde bu deliğe bol zambak ile yapıştırılır.

Yükseliş dümeninin montesi modelin uçuşunu bitirdikten sonra yere inmesini sağlayacağı için büyük önem taşır. Modelinizi kaybetmek istemiyorsanız bu kısma çok dikkat etmelisiniz. İnce tel yada toplu iğneden iki halka planda gösterilen şekilde kıvrılır. Birisi dümenin ortasındaki sinirine diğeri ise firar kenarının ortasına kuvvetlice batırılıp yapıştırılır. İki kancanın da zambak kuruduktan sonra gazlı bez yada ince ipekten kesilen parçalarla bol zambaklanıp dümenin üstüne önceden saplanan kancaların üzerine yapıştırılır.

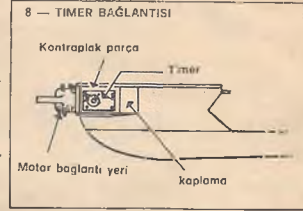
(Şekil 6) Diğer bir kancada yön dümeni alta ise ona yoksa gövdenin arka alt ucuna gösterilen şekilde yapıştırılır. Kanat ve yükseliş dümeni gövdeye halka lastiklerle bağlanır. Kanat ve dümeni gövdeye bağlarken orta noktalarının aynı doğru üstünde olmasına dikkat etmelidir.

Kanat ve dümeni yerlerine tam olarak monte edildikten sonra alt yanlarına 3 mm'lik doveller düz olarak yapıştırılır. Bu parçalar uçuş için sahaya gidildiğinde kanat ve dümenin her takılışında daima aynı yere düz bir şekilde bağlanmalarını sağlar. Bu kılavuz parçaların kurulumundan sonra bir parça ince ip veya ince çelik telin bir ucu dümenin firar kenarına diğeri de gövdenin altına bağlanır dümen açıldığında dümen ile gövde arasındaki açı 40° olmalıdır. Bu ip veya tel sağlamca zambaklanır. (Şekil 7)

MOTOR VE TİMERİN MONTESİ

Bütün parçaların montesi bittikten sonra depo (motorun arkasındayoksa) ve motor yerine ufak vidalarla vidalanır. Timerin montesi için ufak ağaç vidaları kullanılır (Şekil 8) Depodan mo-

tora timerdan geçerek giden yada kıt borusuda kıvrım yapılmayacak şekilde bağlanmalı ve bu ölçüde kesilmelidir.

Modeli sahaya götürmeden önce ağırlık merkezini kontrol etmelidir. Bu nokta-plandan belirtilenden 6-6,5 mm daha içeride olmalıdır. Şayet ağırlık merkezi 6-6,5 mm den fazla ise modelin burnuna yada arkasına bu ayarı bulmak için ağırlık ilâve edilir.

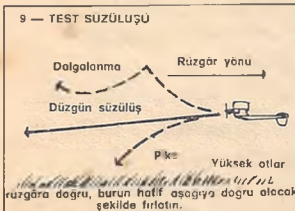
TEST UÇUŞU

Rüzgârın hiç olmadığı yada hafif estiği bir zamanda bu uçuşu yapmalıdır. Kuvvetli rüzgâr altında bu tecrübenin yapılması düşünülmemelidir. Çimenlik bir

araziye gidilir. Rüzgârın kanadı ve dümeni yatırmaması için bu parçalar bol lastikle sağ lam olarak bağlanır.

Modelin gövdesini firar kenarının altına gelen yerden tutun ve 15 metre ilerideki bir yeri ni şanlıyarak elinizden yavaşça firarlatın, o yere doğru düzgün bir şekilde süzülecektir, belki önem siz bir miktar sola doğru dönebilir fakat bu dönüş umumiyetle olmayacaktır. Burun yukarı doğru bakar ve iniş çıkışlı bir dalgalanma yaparsa (stol) ve bu şekilde bir kaç atışta tekrar ederse 2mm kalınlığında bir parçayı kanadın firar kenarı ile kanat yatağı arasına koymak gerekecektir. Böylelikle kanadın hücum açısı düşmüş olur.

Model dalgalanma yapmayıp yere doğru pike yaparsa (Şekil 9) 2mm kalınlığında bir parça yükseliş dümeninin firar kenarı ile gövde arasına konulur bu parçanın konulmasından sonra model normal süzülüşünü yapacaktır. Modelinizi pikersiz ve dalgalanmasız normal süzülüşünü

yapıncaya kadar bu ufak dolgu parçaları ile ayarlayın.

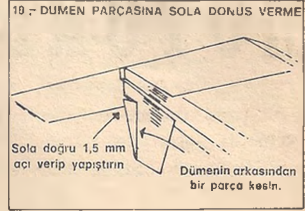
Şimdi modelinizi motorunu çalıştırarak uçurabilirsiniz. Modelin düğüün değıilde daireler çizerek süzülmesi daha iyi olacaktır, aksi taktirde motorun kesipte modelin düz süzülerek inmesi bize iyi bir kır koşusu yaptırabilir. Düz süzülmesi için modelin sol yanına (arkadan görünüşte) kanadı ile kanat yatağının arasına 1,5 mm lik bir parça koymalıdır. Yükseliş dümeninin fitii bitip te açılmasından sonra sol kanat ucu sağ uçtan daha yüksekte kalacaktır. Bu yatışta modelin sola doğru daireler çizerek süzülmesini sağlar.

İLK MOTORLU UÇUŞ

Bu bölüm sizin bütün çalışmalarınızın en önemli kısmıdır, bu yüzden çok dikkatli olmalıdır.

1) Birinci uçuş: Timeri sadece üç veya dört saniyeye ayarlayın. Pervaneyi ters bir şekilde takın motoru çalıştırarak gaz kolunu açın ve zengin bir çalışma sağlayın (normal çalışmadan düşük bol yakıtlı) arkadaki fitili yakın modeli rüzgâra karşı yukarıya doğru az bir açıyla hafifçe iterek ve timeri açarak atın. Model düz gidecek ve öne doğru yada hafifçe sola

yatarak düşecektir. Şayet olmazsa yön dümeninden ufak bir parça kesin (şekil 10) ve sola doğru

ru 1,5 mm kadar kıvrıp yapıştırın ve bu şekilde tekrarlayın şayet düğüün uçarsa ve şiddetli meyiller yapmazsa ikinci kısma geçebilirsiniz

2) Pervaneyi düz şekilde takın, timeri beş veya altı saniyeye ayarlayın, motora tam gaz vermeden normal devirde çalıştırın, fitili yakın timeri açtıktan sonra modeli rüzgâra doğru dik katli ve yavaşça atın. Model hemen düz bir şekilde tırmanacak yada sola doğru büyük bir açı yapacaktır. Uçuştan sonra motorsuz bir süzülüş denemesi yapın, şayet dalgalanma yapıyorsa dümenin firar kenarındaki parçayı pike yapıyorsa kanttaki parçayı çıkartın. Model sola doğru geniş daireler çizerek süzülüyorsa bu gelecek bölümde anlatılacaktır, öyle değilse dümenin kesilmiş parçasına biraz daha dönüş verin.

Devami var

MOTORLU

MODELLER

(Baştarafı 7. sayıda)

İkinci tip motorlu modeller müsabaka modelleridir. Bu çeşit modellerin çoğunda bir kanat pilonu vardır. Kanat genellikle çok açılıdır (Polyhedral) ve pilonun üzerindeki motor ya tağına monte edilir. Bu şekilde kanadın üste monte edilmesi i-tiş hattını kaldırır ve modele büyük bir tırmanış açısı verir. Motorlu müsabaka modelleri çok süratli olduğundan dikkatli inşa edilmeli ve bütün yüzeyleri hatasız olmalıdır. Ufacık bir ayarsızlık modelin kırılmasına sebep olabilir. Bu tip modeller genellikle sağa dönüşle çok süratli tırmanır. Modelin düzgün atılmasında dikkat ister, buruna yakın bir kısımdan tutulur ve sağa doğru hafif bir dönüş verilerek atılır. Model itinalı yapılmış ise sağa doğru dönerek hatasızca tırmanacaktır. Şayet model sağa keskin bir dönüş yapar ve yere çarparsa

yön dümenine ters istikamette biraz dönüş verilir. (Dümen sola doğru az kıvrılır model arkadan görülmekte) model lvp atarsa dümen sağa doğru kıvrılır. Bazı müsabaka modelleri sola doğru dönerek daha güzel uçuşlar verir. Model hiç bir zaman dönüş şeklinde pikeye girmez normal uçuş şeklini muhafaza eder. Motorlu müsabaka modelleri çeşitlidir. Spor tip motorlu modellerden hafiftir. Diğer tiplere nazaran motor kestikten sonra daha çok havada kalır, bunun önüne geçmek ve kaybolmamasını sağlamak için yükseliş dümenine fitil konur, zamanı belli olan fitil yanıp bittikten sonra model döne döne olduğu yere iner.

Maket modellerde motorlu modellerin diğer bir branşıdır. Bütün hakiki (genellikle tek motorlu olan) uçakların maket serbest uçuş modelleri yapılabilir, dizel yada bujili motorlarla çu-

rulabilir. Motorlu maket modellerin lastiklilere karşı en büyük avantajı lastikli kadar güçsüz olmadığından hakiki uçağın bütün detayları modeline yapılabilir. Bu tip motorlu maket modellere asılları gibi ufak pervane takıldığı ve iniş takımları gerçeğe uygun olabildiği için estetik görünüş daha güzeldir. Lastikli maket modellerde olduğu gibi motorlu maket modellerdede ilk modeli üstten kanatlı bir uçak seçmelidir. Cessna Birddog, Piper, Taylor - Cup gibi. Bu tip modeller 100 - 120 cm arasında kanat boyu olan 0.8 çelik motorla uçabilen hemen hemen 300 gr ağırlığındaki modellerdir. Uçuş teknikleri spor tip modeller gibidir.

Motorlu maket modeller diğer bütün tip modeller arasında bir hayranlık verir.

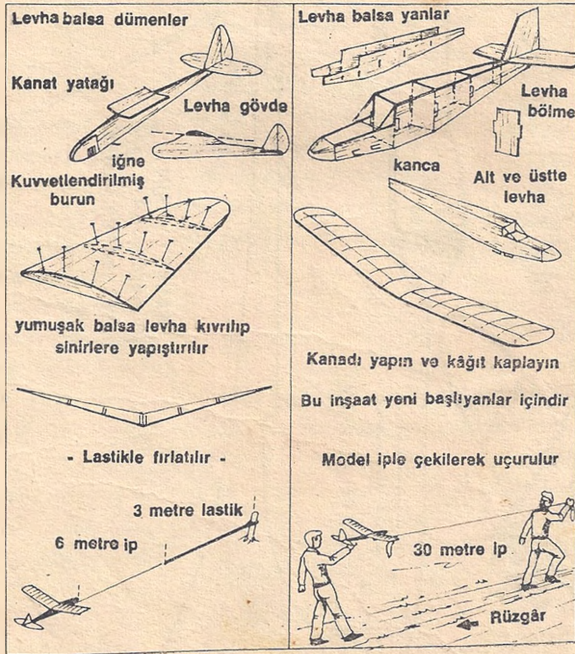
Bitti

PLANÖR MODELÇİLİĞİ

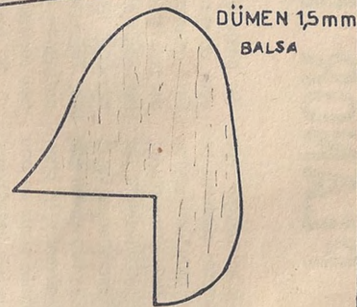
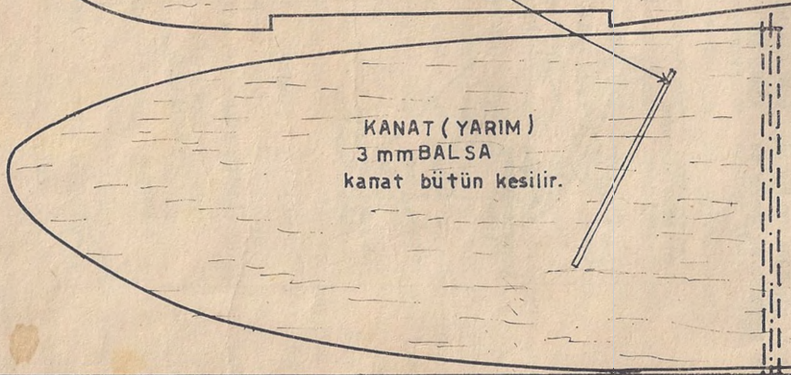
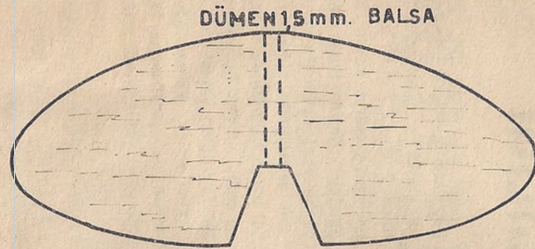
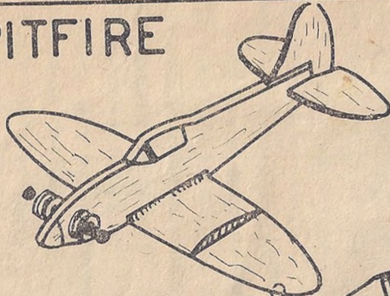
Model uçak uçuculuğu için en uygun takdimin şüphesiz basit bir planör olduğunu söylesek doğruyu ifade etmiş oluruz. Şimdi bu modelin muhtelif tiplerine, inşaat metotlarına ve uçuş şekillerine yakından bir göz atalım. Basit, güvenilir, iyi planlanmış bir planör alınız ve onu güzel bir uçuş için hazırlayınız. Bir planör gürültülü 100 km süratli tel kontrollü bir model ka-

dar gösterişli olmayabilir, fakat uçuş ve ayar sanatında daha iyi bir öğretmen olduğunu ispat edecektir. Çok muhtemelen uçuş sezonunun sonunda siz onu gelecek yıl için yerine asabilirsiniz. Tel kontrollü modelin ise parçalarını çöpçü çok geçmeden süpürecekler. Basit bir planör bir parça balsa ile yapılabilir. Gövde 6 mm lik balsadan kesilir ve burun yanlarına 1,5

mm yada 3 mm lik kontraplak yapıştırılarak kuvvetlendirilir. Kanat 2 veya 3 mm lik balsadan tek parça olarak kesilir, Kanadın tam ortasına bıçak ile enine bir yarık açılır. Bu yarık 1,5 mm derinliğinde olmalıdır, kanat uçları kaldırılarak V açısı elde edilir, ortadaki bu yarık zambak ile doldurulup yapıştırılır, kuru ductan sonra kanat gövdeye (Devamı 14. de)

SPITFIRE

SPİTFİRE

Dergimizin içinde verdiğimiz bu tip modellerin yapılması basit uçurulması oldukça zevklidir. Elinizde kalan parçalarla bu model bir saatte yapılabilir.

KANAT

Kanat komple 3mm balsadan kesilir, planda kanadın yapısı çizilmiştir, diğer kısımda çizilip kesilmelidir.

Kestikten sonra kanat üstünün ön ve arka taraflarını zımparalayın, profil verin. Kanadın orta kısmı zımparalanmamalı gövdeye yapışa bilmesi için köşeli kalmalıdır.

GÖVDE

Gövdede 3 mm balsadan kesilir. Yükseliş dümeninin gireceği boşluk açılır. Köşeler zımparalanır.

DÜMENLER

Dümenler 1,5 mm balsadan

kesilir. Bunların zımparalanmasına gerek yoktur.

MONTE

Kanat gövdedeki yerine yapıştırılır. Çift zamlama yapmak kuvvetli olmasını sağlar. Yükseliş dümeni gövdenin arkasındaki yerine sokulup zamlanır. Yön dümenide üstüne yapıştırılır. Dümenlerin doğru ve tam dik yapışmasına dikkat etmelidir.

SÜSLEME

Monte bittikten sonra doplasyon ve modelci boyası ile Spiffire boyayın, pilot yeri eksozları v.b. çizin.

AYAR VE UÇUŞ

Denge için burna ağırlık ilave edin, Vida, somun ve araya koyacağınız metal pulılar bu i-

şi görür, planda yeri belirtilmiştir.

Kanadı uçlarından tuttuğunuzda paralel duruyorsa denge tamamdır.

Kanadın sol ucunu delip sağlam bir ipi burdan geçirip düğümleyin. Kanatta bağlı olan ipin 3 metre olması ve 50 cm lik bir çitanın ucuna bağlanması ile modeliniz uçmaya hazırdır.

Modeli elinizde ki çitanın etrafında çevirdikçe uçmaya başlayacaktır.

1) Fazla ağırlık modelin düz ve kontrollü uçuşmasını sağlar.

2) İp uzadıkça modelin iyi kontrolü için ağırlığı arttırmak gerekir.

3) Burundaki ağırlığı azaltmak modeli fazla hareketli yapacaktır ve kontrol ile sürat kaybolur. Fakat uçuş tecrübeniz arttıkça çok zevkli uçuşlar yapabilirsiniz. Bu modeli ufak modelci kardeşlerimize tavsiye ederiz.

İyi uçuşlar.

MODEL UÇAK

NASIL KAPLANIR

(Baştarafı 7. sayıda)

GÖVDENİN KAPLANMASI

Herşey gövdenin tipine ve kullanılacak malzemeye bağlıdır. Şayet gövdenin yanları düz ise yanlar için tek parça malzeme kullanılır. Kaplama kâğıdı modelin önüne veya arkasına yapıştırılır sonra gerdirilerek ve düzgün bir şekilde serbest olan diğer uca yapıştırılır, ve gövde yanının alt ve üst ana çatarına kâğıdın üzerinden dop sürülerek kaplama yapılır. İpek yada suni ipekli kumaş (rayon) ile kuru çalışıldığında da aynı metot kullanılır.

Islak kaplamada malzeme çerçeve üzerine konular ve çabuk olarak çalışıp parmakla dop henüz malzeme yaş iken buruşukluklar bırakmaksızın kenarlara kurumadan yapıştırılır.

Şayet gövde yanları yuvarlak ise veya burun kısmı kaplanacaksa bu iş biraz zordur. İpek

ve rayonda aynı zamanda iki yönde gerilebilme kabiliyeti olduğundan islatılıp tek parça halinde kaplanabilir. Şayet kâğıt kullanılırsa bunu kaplanacak yanın aralıklarına göre veya ince uzun şeritler halinde kesmek gerekir. Bu şeritlerin genişliği ne kadar olacaktır, kaç tane kullanılacaktır bunlar modelin planından ölçülerek çıkartılır çitaların arasında kalan bölmeler zımparalanır, bu yüzden kaplama onlara değmeyecektir.

Örnek olarak maket bir model olan pilot kabininin arkası yuvarlak bölmelerden meydana gelen SE-5 pilot kabininin arkasından kuyruğa kadar tek parça kâğıt ile kaplanabilir. Şerit şeklinde bir kâğıt kesilir fakat bir taraf diğer tarafından daha geniş olmalıdır. Bu kısmın kaplaması kolay olacaktır çünkü üstte ve her iki yanda boylamasına çitalar vardır.

Şayet sizin modelinizin kapla

ması kavistli ise kırışmaları önlemek için ensiz şeritler şeklinde kaplama kâğıdı kullanmanız gerekir. Şayet bu kavisler keskin ise her şerit şeklindeki kaplama kâğıdı sadece gövdede iki çita arasında kullanılabilir, fakat kavisler daha yumuşak ise belki üç veya daha fazla çita arası kırışıklıklar meydana getirilmeden kaplanabilir. Ensiz bir şerit yapıştırıldıktan sonra, yandaki malzemenin üstüne fazlalık, bir şekilde bitişmediğine dikkat edilir. Siz yapıştırdığınız her şeridin çitaya düzgün yapışmasına ve yanındaki kaplamaya göre olan durumuna dikkat etmelisiniz. Bir jiletin ucu pense ile sivri bir şekilde kırılır, kâğıt kaplandıktan sonra çitaya fazla bastırmadan jilet boydan boya götürülür ve fazlalık kaplama kâğıtları kesilip atılır, ancak bu iş için her zaman keskin bir jilet kullanılmalıdır.

(Devamı var)

MİKÖYAN - GÜREVİTCH MİG-21

«FİSHBEDC—»

Geçen sayımızda amerikan yapısı PHANTOM avcı uçağının detayını ve özelliklerini vermiş-tik. Bu sayımızdada rus yapısı MİG-21 anlatılacaktır.

Son İsrail Arap savaşında a-raplar tarafından kullanılmış del-ta kanatlı bir avcı uçağıdır. A-vantajlarının yanında dezavan-tajları olan bir uçaktır. Kullanıl-ması oldukça kolaydır. Her tür lü hava şartlarında netice vere-bilen bir radar sistemi ile donatılmıştır. Buna karşılık silahları çok kuvvetli değildir.

Kanat açıklığı 7,5 metre, göv-de boyu 15 metre olan 9 tonluk bu uçak türboreaktör TRD R 37F Jet motoru ile mücehhez-dir. Bu motoru sayesinde 2 mach sürat yapabilmektedir. Uçuş ta-vanı 15.000 metre azami men-zili 1900 kilometredir. Motoru-nun azami itiş gücü 9000 kilo-gramdır.

30 mm lik iki adet topu ve ka-nat altlarında amerikan yapısı si-dewinderin» benzeri olan hava dan - havaya kullanılan «Atoll» roketleri vardır. Gövdenin altı-

na ilâve yakıt deposu takılabil-mektedir.

Pilot kabini açıldığında pilot koltuğu patlayıcı bir madde ile hızla dışarı atılır. Geniş flapları ve dört adet hava fireni vardır. Bozuk arazide kolaylıkla iş gö-rebilir. Takviye Jato roketleri i-le kısa mesafeden kalkabilir.

Küba, Finlandiya, Hindistan, Indonezya, Irak, Mısır, Suriye, Yugoslavya, Fas, Tunus, Kuzey Vietnam, Polonya Doğu Alman-ya, Çekoslovakya hava kuvvet-lerince kullanılmaktadır.

Planör modelciliği

(Başararı sayfa 9'da)

tam ortasından ignelenerek ya-pıştırılır. Yön ve yükseliş dü-menlerinde 1,5 veya 2 mm balsa dan olmalıdır. Kanadın tam or-tasına genişliğinin hücum kenar-ından üçte biri kadar uzaklığına na üstten bir toplu iğne batırı-lır ve buradan asılır. Dengesini ayarlamak için modelin burnuna yada arkasına ağırlık ilâve edi-lir, model tam düz şekle geldi-ğinde denge tamamlanmıştır. Kanatlara iki gövdesine bir kaç

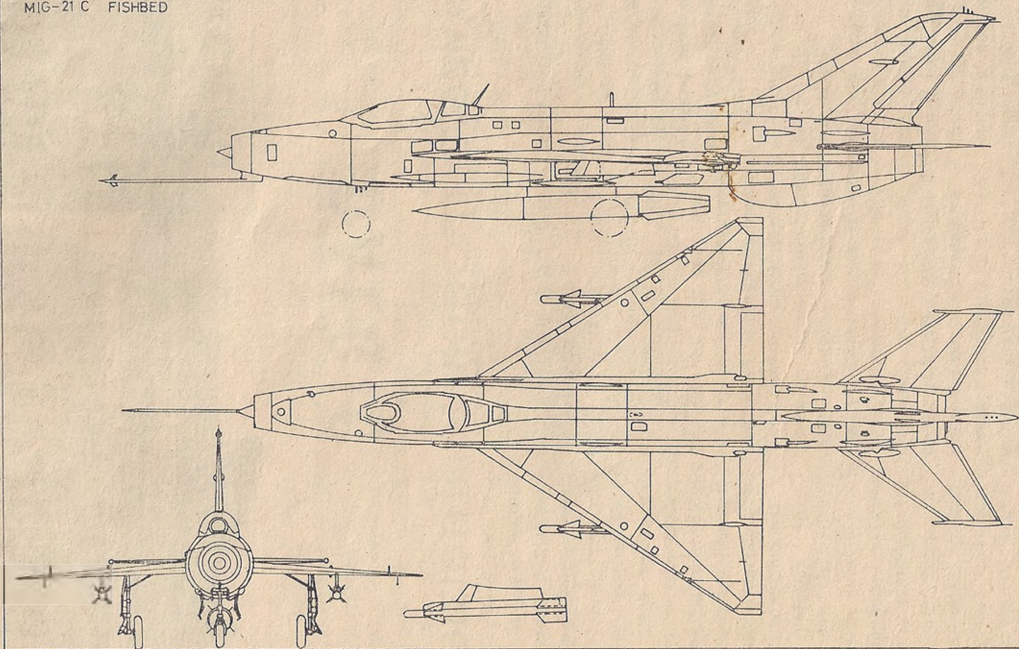
kat dop sürülür. Her kat dop sürüldükten ve kuruduktan sonra ince su zımparası ile model zımparalanır ve pürüzsüz bir yü-zey elde edilir. Bu tip modelle-re elle atılan planörler denir. Mo-deli elinizle hafifçe fırlatın şa-yet yukarıya doğru şahlanıp tak-la atarsa yükseliş dümenin ar-ka kenarını biraz aşağıya doğ-ru kıvrın, bu ayardan sonra mo-deliniz güzel bir süzülüş yapabilecektir. Planör sağa veya sola döner ve daire çizerse yön dümeninin dönüş istikametinin

tersine hafifçe kıvrılması bu dö-nüşüde düzeltir.

Bu tip planörler çok sağlamdır ve sadece levha balsadan ol-duğu için kırıldığında kolaylık-la tamir edilebilir. Dikkatli ve çok uçuş tecrübeleri yaparsa-nız bu konuda iyi neticeler el-de edilebilir. Bu tip modeller modelciliğe yeni başlayanlar için başarılı ilerlemeler sağlar. Bu tip modellerin kanat açıklık-ları 30-50 cm arasındadır.

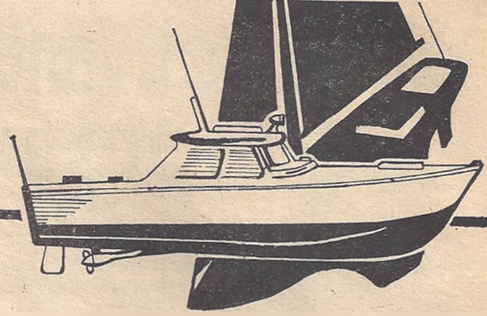
(Devamı Var)

MIG-21 C FISHBED

tekne

MODELÇİLİĞİ

DALGIÇ

Denizaltı modeli tarifnamesi

Yüzdürme ve inşaat tarifnamesi

Jet Modelin planlarına yeni dahil ettiği Dalgıç adlı deniz altı planını Modelcilik dergisi olarak inceledik. Sizlere de faydalı olması dileğiyle Dalgıç'ın inşaat ve yüzdürme tarifnamesi ni yayınlamayı uygun bulduk.

İNŞAAT: Planda harflerle gösterilen (Y1, Y2, Ü1, Ü2, A1, A2, B,K) parçaları gerekli malzemelerden ve lüzum olan sayıda kesip hazırlayınız. K parçalarının ortalarını boruya göre oyunuz. Aralarına bakır boruyu da koyarak birbirlerine yapıştırın böylece gövdenin arka kısmındaki takoz meydana çıkmış olur. Gövdenin arka kısmını şu şekilde inşaa ediniz: A2 nin üzerine ortaya Arka takozu yanlara da Y2 leri yapıştırın, sonra

3 x 3 destek çıtalarını A2 ile Y2 nin birleştiği kenarlara içten yapıştırın. Motoru yerine monte edin, pervaneyi bakır borudan geçirin ve lastik hortumla motora bağlayın motorun tellerine biraz daha tel ekleyerek uzatın ki pil kutusunu dışarıya çıkarmak mümkün olsun. Tellerin uçlarını pil kutusuna lehimleyin, pilleri kutuya koyduğunuzda motor çalışacaktır. Elektrik aksamı monte ettikten sonra Ü2 yi yerine yapıştırın.

Deniz altının ön kısmında aynen arkası gibi inşaa ediniz şöyledir: 2 adet B yi üst üste yapıştırarak ön takozu yapınız. Ön takozun yanlarına Y1 leri üstüne Ü1 i altınada A1 i yapıştırın ön takozun dışta kalan kısmı dalgıç'ın arka kısmının içine sıkıca

geçmelidir, gerekirse araya mum sürerek su girmeyi önleyiniz.

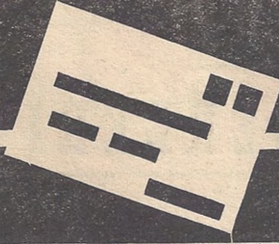
Ön ve arkadaki dümen yerlerini deliniz, deniz altının şeklini vermek için yan görünüşten üst görünüşten ve AA - BB - CC kesitlerinden faydalanarak dalgıç'ın şeklini veriniz.

Dümenlerin sarı borularını yerlerine yapıştırın Dümenlerin plastik kısımlarını tellerinden sıkıca çekerek çıkarınız telleri plandaki kadar kesiniz sonra dümenleri yerlerine takınız. Öndümen oynar arka dümen sabit şekilde olacak. Kaptan kulesini, topu, dikey dümenleri, sahra bölmesini balsadan hazırlayınız, ve yerlerine yapıştırınız. Modeli 5 — 6 kat doplayınız, sonra boya yip süsleyebilirsiniz.

(Devamı 19. da)

OKUYUCU

köşesi

1) Yalovada Model Uçak kulübü kurmaya teşebbüs ettik fakat bir kulübün nasıl kurulduğu hakkında bir bilgimiz yok bu konuda bizi biraz aydınlatırmısınız?

1) Model Uçak Kulübü kurmak doğrudan İçişleri Bakanlığının yeni kabul edilen dernekler kanuna bağlıdır. Kulüp kurulduktan sonra Türk Hava Kurumuna yazılır ve federe olmak için izin istenir. T.H.K. kulübü kabul ederse bundan sonra çalışmalara başlanır ve Türk Hava Kurumunca tertip edilen her türlü çalışmaya kulüp dahil olabilir.

Oktaç Gülmez
YALOVA

1) Yabancı dergilerde tel kontrol ve radyo kontrollü maket modeller görüyorum, bunları hakiki uçaktan ayırmak oldukça güç, bu modellerin planları, yapıları, uçurulmaları hakkında bilgi verebilir misiniz, bu türlü çalışmalar için gerekli plan ve malzemeler bulunabilir mi?

1) Yabancı dergilerde gördüğünüz maket modellerin hakiki uçaklardan ayrılması oldukça güçtür. Bu tür maket tel kontrol ve radyo kontrol modellerin müسابakaları oldukça ilgi çeker fakat bizde bu branş ancak çok az modelci tarafından tam anlamıyla yapılabilmektedir. Çok sa bir isteyen bir çalışmadır, bir model için 500 - 4000 saat çalışmak gereklidir ki model aslına hakikaten uygun olabilsin. Türkiye'de yapılabilecek ve dışarıda hakikaten iyi neticeler alınacak bir daldır.

Maket modellerin planları uçakların hakiki fabrika çizimlerinden veya çeşitli firmalar tarafından yayınlanan özel detaylardan modelci tarafından büyük ölçekli çizilir. Planların asıl uçağın belli bir oranda küçültülmüş olması gerekir 1/10, 1/12, 1/8 gibi. Plan çizilecek olan modelci ise çizilmiş planlardan faydalanabilirler.

İnşaat için dikkat etmeli ve acele bitirmeye çalışılmamalıdır. İskelet yapıldıktan sonra modelin gövdesi şerit balsa levhalarla sık sık yapıştirilip kapla-

paralanır ve doplanır, ince kâğıtla kaplandıktan sonra tekrar doplanır. Model boyaya hazırdır, bu tip modellerde mat selülozik modelci boyası kullanılır ve yapılan model aslının aynı renkle renkte boyanır, armaları yapılır fakat renkli boyama detay resimlerinin bizde bulunması güçtür, ancak ileride bu dala meraklı artarsa dergimiz Türk Hava Kuvvetlerinde kullanılmış ve kullanılan bütün tiplerin renkli detaylarını, hazırlayarak bastırarak ve modelcilere bu konuda faydalı olacaktır. Modelin ana boyaması bittikten sonra ince detaylarına geçilir, pilot kabini'nin içi, uçuş aletleri, pedallar, silahları varsa bombaları iniş takımları hatta uçağın üzerindeki perçinlere kadar bütün detaylar verilmelidir ki girilen milletlerarası bir mücabakada derece alınabilsin.

Uçuşların hakikilerinin uçuşuna yakın olması gerekir hiçbir zaman nakliye uçağı olan DC-3 /Dakota) çok süratli, avcı uçağı olan Focke-Wulf 190 yavaş uçmamalıdır. Milletler arası yönet-

(Devamı 19. da)

KULÜP

HABERLERİ

Istanbul Model Uçak Kulübünün 10. yıllık kongresi 11 Kasım 1973 Pazar günü Lâleli Türk Hava Kurumu Apartmanlarındaki kulüp lokalinde toplanan Sayın Aral Onguner başkanlığındaki kongrede ibra edilen Başkan Nejat Fer, Genel Sekreter Attila Tanyü ve Sayman Ohannes Kalaycıyandan kurulu yöne tim kurulu görevi Başkan M. Murat Yucad, Genel Sekreter Semih Aksoy ve Sayman Dila ver Acardan müteşekkil yönetim kuruluna devrettiler.

Kongrede ayrıca yeniden bir tüzük tadilatı yapılarak; Haysiyet Divanı, yetki ve vazifeleri Yönetim Kuruluna devredilmek suretiyle kaldırıldı.

Ayazağadaki uçuş sahasında yapılan çalışmalardan halen İzmirde ikamet eden üyemiz Mete Tanyü misafir olarak katıldığı uçuşta, Taxi modeliyle ve eski pilotajını muhafaza etmesiyle dikkati çekti. Akrobasi dalında yaptığı olumlu çalışmalarına maruf Sayın Mehmet Kaplanca li «Vildan» adını verdiği «Flea-fli, modeli ile yaptığı gösteriyle ilgi topladı. Akrobasi dalındaki ustalığı ve zor şartlar altında ortaya koyduğu üstün pilotajıyla tanınan sayın üyemiz Fuat Korkmaz «Eser» adındaki Bell Huey

Cobra helikopterinin eğitim için yapılmış olan iniş takımını çıkararak kızaklarını takmış ve bu şekilde helikopterde Amerika standartlarında uçuşlar yapmaya başlamıştır. Radyo kontrol dalındaki çalışmaları yeni olan Attila Tanyü, Ali Erdengiz ve Yenal Aktuğ adlı üyelerimiz de başarıları uçuşlar göstermişlerdir.

Serbest uçuş dalında sayın Attila Tanyü Taltoş adlı modeliyle «FAI Pover» dalında başarılı uçuşlar vermiştir. Serbest uçuşun spor dalında Dilâver Acar ve Nusret Kırklar başarılı çalışmaları yapmışlardır.

Kontrollü dairevi uçuş dalında Yalçın Tuncar ile Fevzi Bozkurt başarılı gösteriler yapmışlar ve bu daldaki faaliyetleri yeni olan arkadaşımız Sercanın göz doldurduğu görülmüştür.

Kulübümüz atölye çalışmalarından serbest uçuş müsabakasında yapılacak olan A-2 plânör ve Wakefield, lastikli dallarındaki tekâmül kurslarının Şubat ayı başında başlatılması kararlaştırılmış ve çalışmalarda «Bahar Kupası» müsabakalarının da İstanbul Model Uçak Kulübünü temsil edecek bir müsabaka takımının yetiştirilmesi hedef tutulmuştur. Ayrıca kontrollü dairevi uçuş dalında, Şubat so-

nunda başlayacak olan bir tekâmül kursu düzenlenmiş ve burada da Ankarada yapılması düşünülen bir millî gösteride İstanbul Model Uçak Kulübünü temsil etmek üzere bir gösteri takımının teşkili hedef alınmıştır.

Kulübün Lâleli Türk Hava Kurumu Apartmanlarındaki lokalinde her Cuma akşam saat 6,45 den 11.00 e kadar süren haftalık toplantıları arkadaşların bir araya gelerek fikir teatisinde buldukları model inşaa etiketleri ve kulüp faaliyetlerine esas teşkil eden faaliyet münazaraları yönünden faydalı bir faaliyet olarak görülmüştür. Kulüp lokalindeki bu çalışmalar yeni modelci arkadaşların kulübe üye olmak için başvuracakları bir yer ve zaman tayin etmesi bakımından büyük fayda sağlamaktadır.

Kulübümüzün bütün faaliyetlerine detaylı olarak girmeye sü tünlerimizin müsait olmadığını takdir ederek bütün modelci arkadaşlara başarılı çalışmalar te menni eder gelecek sayıda tekrar beraber olmayı ümid ederiz.

M. Murat YUCAD
I. M.U.K. Üyesi

JET

model haberleri

Yeni katalogumuz: Son olarak çıkarığımız ekim 1973 tarihli pembe katalogumuz modeller arasında çok ilgi gördü. İlk baskısı biten bu katalogtan bir miktar daha bastırdık. İsteklilerin 100 krş. luk pul göndermelerini rica ederiz.

Balsa durumu : Modelciliğin ana malzemesi olduğu halde balsa mevcudumuz zaman zaman tükenmektedir. Bu yoksuluğa çgçunluk ithalat zorluğu sebeb

olmaktadır. Ancak bu kere sebeb dünyanın büyük balsa depo larındaki mal yetiştirileme durumudur. Bu yüzden bir müddet daha balsa olmayacaktır. Üzülerek bildiririz.

FORT DÜLDÜL : Aralık 1973 ten sonra imalata konulacağını bildirdiğimiz bu eski tip otomobil modelinde hazırlanması biraz gecikecektir.

KATALOGA İLAVELER: 1)

Dalgıç: planlar sahifesine eklenen bu denizaltı pil motoru ile çalışmakta ister su yüzeyinde yüzdürülebilmekte, istenirse dalış yaptırılabilir. Planın fiyatı 7,50 TL. dir.

2) Dop 30 cc: Şimdiye kadar satışta olan 15 cc: lik dop yerine iki misli bir ambalaj ilâve ettik. Fiyatı. 3.00 TL. dir.

MODELCLIKTE BAŞARILAR

Jet Model

(Baştarafı sayfa 17'de)

meliklerinde uçuşların hertürlü yönü belirtilmiştir.

Bu tür çalışmalar için gerekli plan, delay ve malzeme yeni başlayanlar için yeterince vardır.

Dergimizin plan servisinde planları olan ME-109, SPITFIRE modelleri ilk başlayanlar için oldukça iyi neticeler verebilir. Daha ileri çalışmalarda bulunacak olanlara dergimiz yardım etmeye hazırdır ancak önceden yaptıkları bir kaç modelin fotoğrafını görmek şartı ile.

HAYDAR KATAY

İSTANBUL

(Baştarafı sayfa 16da)

Dalış ayarı: Modelin sadece suyun üstünde yüzmesini istiyorsanız ön dümeni de sabitleştirin ve safra bölmesini yarım olarak doldurunuz.

Bu şekilde dalgıç sadece suyun üzerinde yüzer.

Modelin dalıp çıkmasını istiyorsanız şu şekilde hareket ediniz.

0,8 mm telden dalış ayar telini ve çok ince çelik telden düzeltme yayını plana göre büküp hazırlayınız, ve plandaki yerlerine takınız yani dalış ayar telini dümenin üstüne düzeltme yayını (Dümen yayını arasına da kalacak şekilde takınız) safra bölmesi saçma ile dolu halde

modeli suya sokunuz. Deniz altı kulesinin en üstüne kadar suya batmalıdır. Bunu sağlamak için gerekirse safra ilâve ediniz.

Dalış ayar telindeki selüloid'in üst kenarı suyun üstü ile bir hizada olacak şekilde selüloidi ayarlayınız.

Denizaltı suda giderken su selüloidi itecek ve oda dalış ayar telini ilâve dümeni yukarı çevecektir. Modelde böylece suyun yüzüne çıkacaktır. Model yüzeye çıktığında düzeltme yayı dümeni düzelterek ve model ağırlığından dolayı tekrar dalacaktır.

Modelin dalıp çıkmasını dalış ayar telindeki selülidde ve safra ile ayarlayabilirsiniz.

Modelcilikte Başarılar.

SU UÇAĞI

Pervaneli su uçağı 0,8 cc lik dizel veya bujili motor ile yüz-dürülebilir. Oldukça süratli olan bu tip modeller 50 km hız yapabilirler.

İNŞAAT

5 mm lik balsa levhadan 30,5 cm santimlik iki adet parça kesilir ve yanyana yapıştırılır. Bu parça modelin ana bölmesidir. (Şekil 1) plandan bu parçanın üs

Şekil: 1

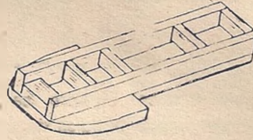
tüne ana bölme çizilir ve kıltes-teresi ile dikkatlice kesilir (Şekil 2)

Şekil: 2

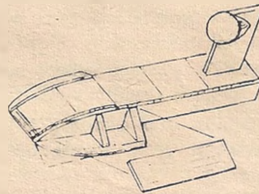
Ana bölmenin kesilmesinden sonra 5 mm lik balsadan 2 cm yüksekliğinde ve 30,5 cm boyun da iki yan parça kesilip ana böl

menin belirtilen yerlerine ayrıca plandaki yerlerine 5 mm lik bal sadan ara bölmeler, ve burun takozu yapıştırılır. (Şekil 3)

Şekil: 3

Motor dikmesi 3 mm kontra-plaktan ölçüye göre kesilir, göv dedeki yerine bol zamlarla yan takozlarıyla birlikte yapıştırılır. Modelin burun kısmındaki 5 mm lik üçgen takozlarında yerlerine yapıştırılmasından sonra model kaplanmaya hazırdır (Şekil 4) Modelin iç kısmı üç dört kat dopla doplandıktan sonra üst kısım 1,5 mm lik balsa levhalar enine kesilip boydan boya ve yan kenarları kaplanır. (Şekil 5)

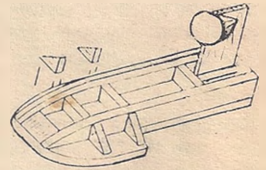

Şekil: 4

Modelin burnunun altında ta takoz planda gösterilen ölçüye göre kesilir, burun altına yapış tırılır. Modelin her tarafı önce kalın daha sonrada ince zımpa ra ile iyice zımparalanır.

Motorumuz deposu ile birlikte monte edilecek bir şekilde ise (Testor, Cox gibi) planda çizil miş olan motor duvarını 3 mm kontraplaktan kesin, motor vi dalarını ngeçeceği yerleri mat kapla delin ve motor dikmesine, yan takozları ile birlikte iyice ya pıştırın.

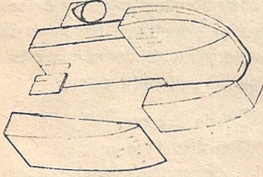
Modelin altındaki dümeni ince bir tenekeden kesin, gövde nin arkasındaki yerini jilet yada bıçakla açıp bu parçayı oraya sokun etrafını bolca zamlayın ki suyun balsaya işlemesi önlen miş olsun. Modelin parçalarının montesi bittikten sonra üç dört kat doplanır, ince bir zımpara yapıldıktan sonra bir kat daha dop sürün ve modelci boyası kul lanarak modelinizi boyayabilirisiniz, renkleri düz bir şekilde sürmek için selloteyp kullanın. Alta sürdüğünüz boyanın üstü-

Şekil: 5

ne selloteypi yapıştırın ve ara da kalan boşluğu diğer bir renk ile boyayın, kuruduktan sonra selloteypi dikkatlice sökün gö receksiniz ki renkler düz bir şe kilde bir birinden ayrılmıştır. Bo

yanız kuruduktan sonra bütün gövdeye lak sürülmelidir bu sıvı modelin su çekmesini önleyecektir.

Şekil: 6

Biten modelinizi gölde, denizde yada havuzda yüzdürebilirsiniz. Ufak yerlerde yüzdürdüğünüzde yakıtı az koymaya dikkat etmelisiniz, karşı kıyıya çarpıp parçalanabilir, büyük yerlerde ise modelin arkasından gidip yakalayabilmeniz için bir araç gereklidir. Dümen vasıtası ile dönüştürebilirsiniz. Modelin burnu yada arkası hafif gelirse bu kısımlara ağırlık ilâve edil-

melidir, şayet model suya basökülmeli benzin yada gaz ile tarsa motor hemen yerinden yıkanmalıdır, bu yıkama ihmâl edilirse motorunuz okside olur ve bir daha çalışmaz.

Bu modelde selülozik modelci zımkı kullanılmalıdır. Beyaz tutkal rutubetten açılır.

Bof şanslar

MODELÇİLİK DERGİSİ
P.K 203 ŞİŞLİ/İSTANBUL

Aşağıda numaralarını işaretlediğim dergilerden çıkmış olanları hemen göndermenizi, çıkacak olanları da yayınladıkça göndermenizi rica ederim.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

İstediğim dergilerin (adedi 5... TL. hesabı ile) tutarı olan lira aşağıda işaretlediğim şekilde gönderilmiştir.

- Havale ile gönderdim
 Zarfın içinde gönderdim

ADIMSOYADIM :
ADRESİM :
:
ŞEHİR :

PLAN SERVİSİ

SPITFIRE V - A

PLAN No: MDU 724
10.00 Kr.

İngiliz II. Dünya Savaşı avcı uçağı. ME 109 (722) ile aynı oranda. Tel kontrol 1,5 — 2,5 motorlar için güzel bir maket model.

Kanat: 70 cm.
Gövde: 55 cm.

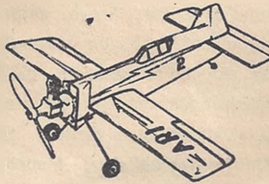

MESSERCHMITT 109 E

PLÂN No. MDU 722
10.00 Kr.

Almanların II. Dünya Savaşı'nı daki en iyi avcı uçağı ve meşhur pilotları Adolf Galland'ın kullandığı uçağın orijinal boyama şekli ve armaları plânda gösterilmiştir. Tel kontrol 1,5 ve 2,5 cc.lik patlatıcı motorlar için çok iyi uçan bir maket model.

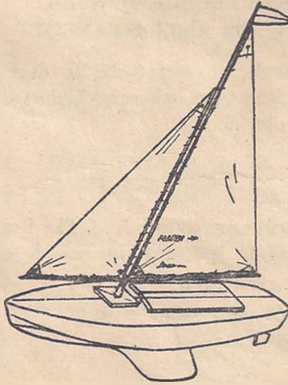
Kanat: 62 cm.
Gövde: 55 cm.

ARI
PLÂN No. MDU 721
6.00 Kr.

Tamamen levha balsa, uçuşta kırımı olmayan 0.8 cc.lik motorlar için iyi bir başlangıç talim uçağı. Tel kontrollu model sınıfına ilk başlayacaklar ve elinde ufak motorları olanlar için iyi bir model.

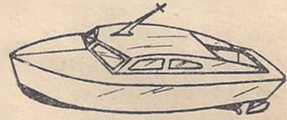
Kanat: 40 cm.
Gövde: 25 cm.

MARTI
PLÂN No. MDT 221
7,50 Kr.

Çabuk ve kolay yapılabilen köşeli bölmeli, papel ve balsa ile inşa edilebilen, havuz ve denizde yüzdürebileceğiniz gösterişli bir yelkenli modeli.

Gövde: 52 cm.
Genişlik: 11 cm.
Derinlik: (Salmasız) 6,5 cm.

KORSAN

PLÂN No. MDT 222
4.00 Kr.

Dergimizin ilk sayısında verdiğimiz tekne plânı. Tekne mekânlıkları için basit kabinli bir model. İçten ve dıştan takma motor kullanılabilir.

Gövde: 40 cm.
Genişlik: 9 cm.
Derinlik: (Kabin ile) 8,5 cm.

Plânları istemek için plânların numaralarını yazıp ücretlerini zarf içinde (bozukları pul olarak veya havale ile adresimize gönderebilirsiniz. Posta ücreti olarak 150 kuruş plânın fiyatına ilâve edilmelidir.
Adres:

MODELÇİLİK DERGİSİ
PLÂN SERVİSİ P.K. 203

Şişli / İSTANBUL

Türk
Hava
Kuvvetlerini
Güçlendirme
Vakfına
Yardım
Ediniz

FIATI : 5 LİRA